

תושבי גטו סטורוז'ינץ באוגוסט 1941

נפתלי זלוצ'ובר, קיבוץ כפר חרוב

בספטמבר 2017 ערכנו, רעייתי, נאוה, ואני טיול שורשים בבוקובינה, ובין היתר, בסטורוז'ינץ, עירם של הוריי, סביי, וסבתותיי. הטיול היה חוויתי, מאיר עיניים ומאוד מרגש.

אחת מגולות הכותרת בטיול זה הייתה הביקור בארכיון צ'רנוביץ (Archives of Chernivtsi Oblast). בארכיון הציגו לנו קלסרי קרטון המכילים רשימות של תושבי הגטו היהודי בסטורוז'ינץ באוגוסט 1941, מעט אחרי קביעת הגטו על ידי הרומנים הפשיסטים ביולי של אותה שנה, ומעט לפני הצעדתם והובלתם של כל התושבים היהודים הרשומים למחנות טרנסניסטריה, באוקטובר-נובמבר.

הזמן שעמד לרשותנו על מנת לעבור על הרשימות הכה רבות היה מצומצם מאחר והגענו קרוב מאוד לשעת סגירת הארכיון. למרות שהאריכו לנו את זמן העיון במסמכים מעט מעבר לשעת הסגירה הרשמית, היינו בלחץ של זמן ולא התאפשר לנו לעבור ביסודיות על כל הרשימות (ברגע האחרון הביאו לנו תיק נוסף עם רשימות יהודי הכפר בנילה, מקום הולדתם של סבי מצד אבי והוריו, ולא הספקנו אפילו לפתוח את התיק).

בעיון מהיר ברשימות, תוך חיפוש רק שמות משפחה מוכרים, מצאנו את שמותיהם של רוב בני משפחתי שגרו בגטו באותו זמן. צילמתי במצלמתי רק דפים שמצאנו בהם שמות משפחה מוכרים לי (משפחה וקרובים). למרות שהדפים שצילמתי היו רק חלק מדפי הרשימות הרבים, הם כללו רבים מתושבי הגטו.

לאחרונה החלטתי לרכז ולהכין רשימה מודפסת של תושבי גטו סטורוז'ינץ היהודים אשר שמותיהם מופיעים בדפים שצילמתי, מבלי להעלות על הדעת איזו משימה קשה לקחתי על עצמי. הרשימות המקוריות נרשמו בכתב יד ע"י פקידי שונים, כל אחד עם כתב יד/יה הייחודי. שפת הרשימות הייתה רומנית וחלק מצורות הכתב בהן השתמשו לא מוכרות לי (שונות מכתב היד האמריקאי המוכר לי). מאחר ואיני רופא או מורה, הרגילים לכתבי יד שונים, בקושי קריאים או קשקושים לא קריאים, היה לי קשה מאוד לפענח רבים מהשמות ומהמילים. שמות הרחובות והישובים שונו מאז 1941 (גם ב-1941 היו שמות ברומנית ושמות בגרמנית), כך שהיה אפילו יותר קשה לבדוק אם הפענוח המשוער נכון. עבור מספר מהשמות, אותו שם נכתב באיות שונה ברישומים שונים. חלק מצילומי הדפים לא היו ממש בחדות מושלמת, מה שהוסיף לקשיים בפענוח כתב היד, לפעמים עד כדי כך שהשמות היו בלתי קריאים.

כן, היה קשה מאוד לפענח שמות אנשים, רחובות, ישובים, ומחוזות, אבל השתמשתי באמצעים ובשיטות שונים על מנת להצליח במשימה. אני חושב שהצלחתי לפענח רבים מהשמות הלא-ברורים, אבל אני בטוח שעדין ישנן טעויות רבות ברשימה שהכנתי.

העיר סטורוז'ינץ, שהייתה השנייה בגודלה בבוקובינה בשנת 1941, הייתה המרכז המנהלי של מחוז סטורוז'ינץ. הרשימות המקוריות כללו את שם הישוב ואת שם המחוז, החבל, או המדינה, כמקום הולדתו/ה של כל תושב/ת ברשימות. ברשימה אשר הכנתי, עבור אלו שנולדו באחד מיישובי (בדרך כלל כפרים) מחוז סטורוז'ינץ, רשמתי רק את שם הישוב. עבור אלו שנולדו מחוץ למחוז סטורוז'ינץ, רשמתי את שם הישוב ובסוגריים את שם המחוז, החבל, או המדינה. ברשימה המקורית הופיע גיל התושב/ת. בנוסף לגיל, הוספתי ברשימה שהכנתי את שנת הלידה המחושבת בקירוב (1941 פחות הגיל). כמו-כן, הוספתי משהו פרטי – סימנתי שמות בני משפחה ומכירים שלי.

כחלק ממסמך זה, אני מצרף צילום של אחד הדפים המקריים הרבים, כדף לדוגמה, ותרגומים מרומנית של כותרות העמודות בטבלאות המקוריות.

אם ברצונך לקבל עותק מצילום דף מקורי ספציפי, בו מופיעים שמות ספציפיים, כתוב/י אלי ואני אשלך לך.